

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

לפני כב' השופט חגי ברנר, סגן נשיא

עותרים

1. פלוני

2. פלונית

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

ע"י ב"כ עו"ד ידן עילם

נגד

משיבים

1. ועדת המאויימים

2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים

3. מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד מי-עד כ"ץ שפירא

פסק דין

1

2

מבוא ורקע עובדתי

1. לפניי עתירה מנהלית בה מבוקש להורות על בטלות החלטתה של המשיבה 1 (להלן: "ועדת המאויימים" או "הוועדה") מיום 5.2.2019, במסגרתה נדחתה בקשת העותרים לקבלת היתרי שהייה במדינת ישראל או רישיונות ישיבה זמניים מסוג אחר, אשר יאפשרו להם לשהות ולעבוד בישראל כדין.

2. העותרים כולם הם בני משפחה אחת, במקור תושבי הרשות הפלסטינית. העותר 1 (להלן: "העותר") הוא אב המשפחה והעותרת 2 (להלן: "העותרת") היא אשתו. העותר 3 ... והעותר 4 ...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 הם בניהם הבגירים של העותר ואשתו, והעותרות 5 ו-6 הן בנותיהם הקטינות **(להלן: "הקטינות")**.
- 2 העותרים מציינים שבנם הבכור של בני הזוג, ..., שם קץ לחייו בחודש דצמבר 2015 והותיר אחריו בת זוג ושני ילדים, כולם אזרחי ישראל. ילדיו של ... נמצאים בקשר רציף עם משפחת העותרים, בפרט עם העותר 3, המהווה עבורם מעין תחליף אב.
- 3 העותר שוהה בישראל משנת 1995. יתר בני המשפחה שוהים בארץ משנת 2002.
- 4 החל מחודש אוקטובר 2002 הונפקו לעותר, באופן לא רציף, היתרי שהייה זמניים בישראל, למשך שלושה או שישה חודשים בכל פעם. בנוסף, העותר פנה מספר פעמים אל הרשויות בישראל, לרבות אל ראש הממשלה, שר הפנים והשר לביטחון פנים, לשם הסדרת מעמדו ומעמד משפחתו בארץ.
- 5 בחודש נובמבר 2007 פנה העותר לקצין המאויימים במנהלת התיאום והקישור **(להלן: "מת"ק")** ב .... במסגרת הפנייה טען העותר כי נשקפת סכנה לחייו בשטחי הרשות הפלסטינית על רקע שיתוף פעולה עם גורמי הביטחון הישראליים.
- 6 ביום 18.2.2008 החליטה הוועדה ליתן לעותר בלבד היתר שהייה מתחדש לשלושה חודשים **(להלן: "ההחלטה הראשונה")**, בעקבות הערכת גורמי הביטחון באותה התקופה כי עלולה להישקף סכנה לחייו. בין היתר צוין כי **"מדינת ישראל תהיה רשאית לבטל את ההיתר שיינתן לנ"ל או לסרב לחדשו על פי שיקול דעתה הבלעדי, ובין היתר בהתאם לנסיבות הביטחוניות ו/או המדיניות ואו נסיבות אחרות"**.
- 7 ביום 26.12.2010 דחתה הוועדה את בקשת העותרים 2-6 לקבלת היתרי שהייה מן הטעם שלפי הערכת הסיכון העדכנית דאז, שהתקבלה על סמך התשתית העובדתית שהוצגה בפני הוועדה, לא נשקפת סכנה לחייהם בשל חשדות לשיתוף פעולה עם גורמים ישראלים וכי לא קיימת אינדיקציה למאויימות בעניינם **(להלן: "ההחלטה השנייה")**.
- 8 לאחר כארבע שנים, ביום 13.7.2014, פנה ב"כ העותרים בבקשה לעיון מחדש בהחלטת הוועדה השנייה ולהנפקת היתרי שהייה זמניים לעותרים. לפי הוועדה, התקיים בה דיון בחודש ספטמבר 2014, אשר לא תועד בשל תקלה טכנית, בו הוחלט לדחות את בקשת העותרים 2-6 ולאשר רק את בקשת העותר. כך או כך, בהחלטת הוועדה העוקבת מיום 7.1.2015, הוחלט כי **"לנוכח כלל הנסיבות, לרבות האחריות לילדה הקטנה"**, יינתן היתר שהייה לעותר, לאשתו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 העותרת 2, ולבתו הקטינה – העותרת 6 (להלן: **"ההחלטה השלישית"**). ההיתר ניתן לשנה אחת
- 2 אשר במהלכה ייעשה בירור יסודי של מצבם. באותו היום, דחתה הוועדה את בקשת העותרים 3
- 3 ו- 4, זאת משום שמתוך המידע אשר היה מצוי ברשותה לא נשקפה להם סכנת חיים בשל חשדות
- 4 לשיתוף פעולה עם גורמי הביטחון של ישראל או אינדיקציה עדכנית למאויימות. כמו כן צוין
- 5 שלעותרים 3 ו- 4 מעורבות כבדה בפלילים, והם מהווים סכנה לשלום הציבור בישראל (להלן:
- 6 **"ההחלטה הרביעית"**).
- 7 9. במקביל, הגישו העותר ואחד מילדיו עתירה לבג"ץ (בג"ץ 4560/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם
- 8 בנבו, 7.6.2015), במסגרתה ביקשו היתרי שהייה זמניים, לאור סכנת חיים הנשקפת להם בשטחי
- 9 הרשות. בעקבות ההחלטה הרביעית הורה בית המשפט העליון על מחיקת עתירת העותרים בבג"ץ
- 10 4560/14 משום שזו התייתרה.
- 11 10. בעקבות ההחלטות הללו, הגישו העותרים בקשה לעיון חוזר ביחס לעותרים 3 ו- 4 וכן בקשה
- 12 שהעותרת 5 תצורף לקביעת הוועדה לגבי העותרים 1, 2 ו- 6. ביום 16.6.2015 נעתרה הוועדה
- 13 לבקשה בעניינה של העותרת 5, ובעניינה בלבד.
- 14 11. ביום 3.3.2016 נערכו לעותר ולעותרת שימועים במת"ק.
- 15 12. ביום 28.3.2016, בעקבות הנאמר בהחלטה השלישית, החליטה הוועדה ביחס לעותרים 1, 2 ו- 6
- 16 כי לא קיים בעניינם מצב של מאויימות או סכנה המצדיקים את הפעלת סמכות הוועדה ביחס
- 17 אליהם. הוועדה אף ציינה כי החלטתה לוקחת בחשבון את מעורבותם של חלק מבני המשפחה
- 18 האחרים בפלילים. צוין כי **"נוכח הנסיבות המיוחדות ניתן בזה, לפני משורת הדין, היתר**
- 19 **אחרון למשך שישה חודשים. במהלך תקופה זו – שתכליתה לאפשר לבני המשפחה התארגנות**
- 20 **לקראת יציאה מישראל – יבחן אבי המשפחה את האפשרויות, לרבות יציאה לחו"ל או פנייה**
- 21 **לוועדה ההומניטרית."** (להלן: **"ההחלטה החמישית"**). עוד צוין במסגרת ההחלטה כי בתום
- 22 התקופה הנקובה על כל בני המשפחה לצאת מהארץ.
- 23 13. ביום 29.9.2016 הגישו העותרים עתירה נוספת לבג"ץ (בג"ץ 7643/16), במסגרתה התבקשו שני
- 24 סעדים: הראשון, הענקת אזרחות או מעמד קבע לפי סעיף 3ג לחוק האזרחות והכניסה לישראל
- 25 (הוראת שעה) התשס"ג-2003 (להלן: **"החוק"**) מטעם שר הפנים. השני, להורות לוועדת
- 26 המאויימים להעניק היתרי שהייה מחודשים בישראל לעותרים. במסגרת ההליך לעיל נקבע כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 העותרים ישובו לוועדת המאויימים בצירוף החומר החדש המצוי בידיהם ובמקביל יפנו לשר
2 הפנים בבקשה למתן מעמד. בעקבות זאת, פנה ב"כ בעותרים לוועדת המאויימים בבקשה כי תעניין
3 מחדש בהחלטותיה הרביעית והחמישית.
- 4 14. ביום 5.2.2019 התקבלה החלטתה השישית והאחרונה לעת עתה של ועדת המאויימים בנוגע
5 לעותרים (להלן: "ההחלטה" או "החלטה הוועדה"), במסגרתה נדחתה בקשת העותרים לקבלת
6 היתרי שהייה זמניים בישראל. בשל טעות טכנית עניינו של העותר 3 נבחן באופן נפרד מיתר
7 העותרים, ובקשתו נדחתה אף היא, זאת מחמת עברו הפלילי המכביד והעדר אינדיקציה
8 למאויימות.
- 9 15. ביום 30.6.2019 דחתה רשות האוכלוסין וההגירה את בקשתם של העותרים לקבלת מעמד
10 בישראל על פי סעיף 3ג לחוק.
- 11 16. בעקבות החלטות הוועדה ורשות האוכלוסין וההגירה, נמחקה עתירתם של העותרים לבג"צ (בג"ץ
12 7643/16 פלוני נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 1.7.2019)). נפסק כי העתירה במתכונתה הנוכחית
13 מוצתה, וכי העותרים יוכלו להגיש עתירות בעניינן של ההחלטות החדשות לבית המשפט המוסמך,
14 ככל שהם סבורים שיש עילה לכך. נקבע גם כי על מנת לאפשר למבקשים לכלכל את צעדיהם,
15 יעמוד בעינו הצו הארעי המונע את הרחקתם מישראל למשך 45 ימים נוספים. ביום 15.8.2019
16 הוארך בהסכמה תוקף הצו הארעי האוסר על הרחקת המבקשים עד ליום 8.9.2019.
- 17 17. מכאן העתירה שלפניי.
- 18 18. בד בבד עם הגשת העתירה הנוכחית ביום 9.9.2019, הוגשה בקשה לצו ארעי ולצו ביניים שיורה
19 למשיבים שלא לנקוט בהליכי אכיפה נגד העותרים, ובכלל זה לא לשים אותם במשמורת ולא
20 להרחיקם מישראל עד למתן פסק דין בעתירה. עוד באותו היום ניתן צו המונע את הרחקת
21 העותרים מישראל עד למתן החלטה אחרת, שהוארך ביום 4.11.2019 עד להכרעה בעתירה, בכפוף
22 לצרכים ביטחוניים ובכפוף לאי מעורבות עתידית בפלילים.

23 טענות העותרים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

19. טענתם העיקרית של העותרים היא שנשקפת סכנה לחייהם, לשלמות גופם ולחירותם אם יוחזרו לשטחי הרשות הפלסטינית, זאת בשל שיתוף פעולה וחשד לשיתוף פעולה של העותר עם מדינת ישראל. שיתוף הפעולה נעשה בעיקר בין השנים 1984-1994 אך גם כלל מסירת ידיעות עד לשנת 2007. לשיטתם, שיתוף הפעולה הוכר על ידי רשויות הביטחון ובזכותו הונפקו לעותר היתרי שהייה בישראל במשך 14 שנים בקירוב.
20. לטענת העותרים, למשפחתו של העותר עבר ענף של סיוע לכוחות הביטחון הישראליים. כך, כל אחיו של העותר מתגוררים אף הם בישראל, זאת בשל הסכנה הנשקפת להם בשטחי הרשות בעקבות שיתוף הפעולה של המשפחה כולה עם ישראל. אח אחד, ..., סייע לישראל ונרצח ברירות בשנת 1993. אח שני, ..., הוכר כסייען והוא בעל מעמד של תושב קבע בישראל. אח שלישי, ..., מתגורר בישראל מזה כשלושים שנה ומקבל היתרי שהייה, ושניים מילדיו קיבלו מעמד של תושבים ארעיים בישראל (ראה : ...). אח רביעי, ..., ביקש גם הוא היתרי שהייה בישראל על רקע מאויימות, ולבסוף שם קץ לחייו. כיום אין לעותר אחים שמתגוררים ברשות הפלסטינית.
21. לפי העותרים, כשבועיים לאחר רצח אחיו ..., הוצת ביתו של העותר ב ..., כמו גם ביתה של אמו. אחרי הרצח וההצתות ברח העותר עם משפחתו (קרי אשתו – העותרת, בנו המנוח ... והעותר 3), לאחד הכפרים בשטחי הרשות. בשהותו שם זומן שלוש פעמים לחקירה במשטרה הפלסטינית, במהלכה התבקש לחטוף יהודים ולמסור מידע על מיקומי נשק. משום כך, ברח העותר לישראל בשנת 1995. לאחר בריחתו, חזרה משפחתו ל .... או אז, אנשי הביטחון המסכל של הרשות החלו להתנכל לבני משפחתו, עד אשר בשנת 2002 פנו אנשי ארגון טרור פלסטיני לבנו המנוח של העותר, ..., וניסו לגייסו לשירותם. בעקבות זאת, נמלטו כל בני המשפחה לישראל.
22. העותרים מדגישים את הזמן הרב שהם שוהים בישראל. כך, ההחלטה החמישית מיום 28.3.2016 בה הוחלט שלא קיים מצב של מאויימות ולא נשקפת סכנה לחיי העותרים, ניתנה למעלה מעשרים שנה לאחר שהעותר נמלט לישראל וקרוב לארבע עשרה שנים לאחר שהחליטה לראשונה ועדת המאויימים להנפיק לו היתרי שהייה בישראל. כמו כן, מדינת ישראל היא הסביבה היחידה המוכרת לילדי בני הזוג, שכן העותר 3, הבן הבוגר לאחר ... המנוח, היה בגיל 9 כשעברו לישראל, העותר 4 היה בגיל 7 והקטינות נולדו בישראל ומתגוררות בה כל ימי חייהן והן תלמידות במערכת החינוך הישראלית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

23. את טענת המאויימות מבססים העותרים על יציאתו לאור של הסרט התיעודי ... בשנת ..., העוסק בחייהם של העותרים (להלן: "הסרט"). הסרט זכה במקום ה... ב... ושודר בערוץ ... בטלוויזיה ובפסטיבלים שונים ברחבי העולם והופץ בתפוצה רחבה. חלקים מהסרט אף זמינים לצפייה באינטרנט, כך שכל החפץ בכך יוכל בקלות להתרשם בעצמו מסיפורם של העותרים ומשיתוף הפעולה של העותר עם ישראל. הסרט עוקב אחר המשפחה במשך תקופה של שנתיים וחצי ומתעד את חייהם בשכונת ... ב... בסרט מופיעים אב המשפחה, וגם ..., בנם הבכור של בני הזוג, בפנים גלויות. לטענת העותרים, בתקופה בה נעשה הסרט לא הייתה להם סיבה לחשוב כי ההכרה בעותר כמאויים תיפסק. לכן, בידיעה כי הוא מוגן בישראל, העותר הסכים להשתתף בעשיית הסרט.
24. כמו כן, ביום ... שודרה בתכנית ... בערוץ ... כתבתו של ...: "...", הזמינה באינטרנט (להלן: "הכתבה"). בכתבה התראיינו העותר ובניו העותר 3 והעותר 4 בפנים גלויות ותוך פרסום שמם, זאת מאחר ודבר שיתוף הפעולה של העותר עם ישראל כבר פורסם ברבים במסגרת הסרט. ברם, העותרים טוענים כי אין להתעלם מכך שהחשיפה המחודשת בכתבה מציבה את העותר ומשפחתו בסיכון גבוה אף יותר אם יוחזרו לשטחי הרשות הפלסטינית. בנוסף, העותר 3 אף צולם בעת גגישה עם קצין מודיעין של המשטרה במסגרת פעולתו כמודיע משטרה. כך הסיכון האורב לעותר 3 גדל כתוצאה משיתוף הפעולה שלו עצמו עם הרשויות הישראליות.
25. העותרים טוענים כי הכתבה פורסמה במספר דפי פייסבוק מרכזיים, ביניהם בערבית, נצפתה מעל ארבע מאות אלף פעמים ושותפה אלפי פעמים. עמודי הפייסבוק בהם פורסמה הכתבה נמלאו בתגובות נאצה ובאיומים על חיי העותרים. משכך, אין ביסוס להחלטת העדכנית של הוועדה בדבר העדר המאויימות של העותרים והעדר סכנה לחייהם, אלא להיפך, ישנם איומים ונשקפת להם סכנת חיים. סיפורם של העותרים אף פורסם במספר אתרי אינטרנט פלסטיניים, בהם אתרי חדשות. כך לדוגמה, באתר חדשות פלסטיני פורסמה כתבות בעניין שכותרתן, בתרגום לעברית: "... וכן ..." ". לכתבות לוו תמונות עם חבלי תלייה.
26. העותרים מדגישים את נסיבות חייהם הקשות. היתרי השהייה הזמניים לא אפשרו לעותר לעבוד כדין או לקבל זכויות סוציאליות. חיי העותרים בישראל התקיימו כעל זמן שאול, ללא תנאי קיום בסיסיים ובעוני מרוד, מבלי יכולת להתפרנס וללא אפשרות לקבל טיפול רפואי. כך, לאחר שהעותר נפגע בפיגוע טרור והוכר כנפגע פעולות איבה, הוא נתקל בקשיים בקבלת הכספים להם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 הוא זכאי היות ואין לו חשבון בנק. ילדי העותר, העותר 3 והעותר 4, טוענים כי הם שרויים בפחד
2 מתמיד מכך שייתפסו ויגורשו לשטחי רשות הפלסטינית.
- 3 27. בעניין עברו הפלילי של העותר, הכולל הרשעה משנת 2008 בתקיפה של העותרת והרשעה משנת
4 2010 בגין החזקת סמים לצריכה עצמית בכמות קטנה, טוענים העותרים כי עבר פלילי זה לא מנע
5 מהוועדה להעניק לעותר היתרים במשך שנים. לגבי העותר 4, לחובתו הרשעה אחת משנת 2013
6 בבית המשפט לנוער, בגין עבירות שבוצעו בגילאי 14-16. לגבי העותר 3, לחובתו ארבע הרשעות,
7 אשר אחת מהן בגין עבירה שביצע בגיל 19 ושלוש הרשעות בבית המשפט לנוער. העותרים טוענים
8 כי ראוי לזכור שהעותר 3 והעותר 4 גדלו ללא מעמד, ללא זהות ברורה וללא תקווה לעתיד כלשהו,
9 מלבד חיי מצוקה ופחד. הם סומכים ידיהם על דברי העובדת הסוציאלית מבית-סוהר אופק
10 שטיפלה בעותר 3, מיום 21.10.2010, לפיהם: **"העותר 3 מרגיש שאין לו בית [...] קיים אצלו**
11 **חשש מתמיד מפני עתיד לא נודע וחש שכל העת חרב מתנפנפת לו מעל ראשו, שכן קיימת תמיד**
12 **האפשרות שיחליטו לגרשו לשטחים ואז ימצא בסכנה לפגיעה ואף עלולים להרוג אותו".** וכן
13 דברי עו"ס אחרת מהרשות לשחרור האסיר מיום 18.4.2011 לפיהם: **"שאלת הזהות והפחד**
14 **הקיומי שמלווים את העותר 3 הינם גורם משמעותי שהביאו את העותר 3 לבחור דרכים לא**
15 **נורמטיביות של הישרדות יומיומית".** גם לגבי העותר 4 ישנן חוות דעת חיוביות מהרשות לשיקום
16 האסיר.
- 17 28. טוענים העותרים כי העותר 3 והעותר 4 מבקשים לשקם את חייהם ולעלות על מסלול חיים
18 נורמטיבי. העותר 3 נישא בשנת 2017, וכיום הוא אב לבת. העותר 4 נישא בשנת 2019 ובעת הזאת
19 אשתו נמצאת בהיריון. השניים מבקשים לקבל סיכוי לחיים נורמליים בישראל.
- 20 29. העותרים אף סומכים ידיהם על קביעת שירות הביטחון הכללי שהובאה בהחלטת הוועדה כי:
21 **"מהמידע המצוי ברשותנו אין בסיס להגדרת העותרים כ"מאויימים", ככל שיוחלט, חרף**
22 **האמור, כי העותרים עונים להגדרה זו, אין ברשותנו מידע המלמד על סיכון ביטחוני משהותם**
23 **בישראל".** לדידם, אין מחלוקת כי העותרים אינם מהווים סיכון ביטחוני אלא להיפך, העותר אף
24 תרם לביטחון המדינה בשיתוף הפעולה שלו עם כוחות הביטחון.
- 25 30. טוענים העותרים כי החלטת הוועדה אינה מתייחסת לכל הטענות שהועלו על ידם וכי קביעת
26 הוועדה כי "לא קיים מצב מאויימות או סכנה" היא תמוהה, בלתי מנומקת ובלתי מבוססת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 לדידם, הלשון הקצרה של ההחלטה מורה כי לא היה כל ניסיון אמיתי להתמודד עם הטענות
2 שהועלו בבקשה ועם התשתית העובדתית שהוצגה בה. לפיכך, החלטות הוועדה מנוגדות לחובות
3 ההנמקה, השקיפות וההגינות של המשפט המינהלי, ואינן מאפשרות להבין מהו הבסיס העובדתי
4 והנורמטיבי עליו הן נסמכות. לטענת העותרים, במקום בו נבחנות טענות בדבר קדושת חיי האדם,
5 על הרשות המינהלית לאסוף תשתית ראייתית משמעותית ומשכנעת טרם דחיית הטענה בדבר
6 סכנה לחיים. לגבי וועדת המאויימים בפרט, על הוועדה היה לערוך בדיקה אקטיבית ויזומה של
7 טענות העותרים, בשיקול דעת ראוי והוגן, ולבסוף לנמק את שיקוליה ומסקנותיה באופן שקוף
8 שיאפשר להעמידם לביקורת שיפוטית.
- 9 31. מוסיפים העותרים וטוענים כי הסתכלות נכוחה במציאות הנוכחית מלמדת שכאשר הוכח שאדם
10 נחשד כמשתף פעולה לאורך שנים עם כוחות הביטחון הישראליים, הדבר יוביל לקיומה של סכנה
11 לחייו או לחירותו בשטחי הרשות הפלסטינית, ולמצער לקביעת חזקה בדבר חשש ממשי לסכנה
12 כזו. בענייננו, הסכנה אף מתגברת נוכח זאת שהעותר הוכר כמאויים בעבר והוא מתגורר בישראל
13 כעשרים וחמש שנה.
- 14 32. לטענת העותרים, יש לזכור כי לפי הפסיקה והדין הבין-לאומי, רף ההוכחה הנדרש לצורך תמיכה
15 בטענת מקלט, המקבילה להגנה הניתנת על ידי ועדת המאויימים, הוא רף נמוך ביותר, נוכח
16 החשש מסיכון חיי אדם לו תידחה הבקשה. בבקשות מעין אלו, אם דבריו של המבקש נחזים
17 כאמינים, אזי יש לראות בהם בסיס עובדתי מספק לצורך קבלתה של בקשת המקלט, גם כאשר
18 הם אינם ניתנים להוכחה על ידי ראיות חיצוניות. לאור זאת, העותרים הוכיחו ברמה מספקת כי
19 קיימת סכנה לחייהם, חירותם ושלמות גופם בשטחי הרשות הפלסטינית בשל החשד לשיתוף
20 פעולה של העותר עם ישראל. בשל כך, החזרת העותרים למקום בו נשקפת סכנה ממשיית לחייהם
21 היא בלתי סבירה באופן קיצוני.
- 22 33. לגבי העותרת והקטינות, טוענים העותרים כי הסכנה לחיי העותר בשטחי הרשות הפלסטינית,
23 בשילוב זכות העותר לחיי משפחה בישראל, מעמידות גם להן זכות להיתר שהייה. לולא היתר
24 שכזה, התא המשפחתי יתפרק. כמו כן, גם העותרת והקטינות חשופות לסכנה בשטחי הרשות.
25 הצורך בהיתר מתעצם לגבי הקטינות, נוכח חשיבות השיקול של טובת הילד המעוגן באמנה
26 לזכויות הילד, עליה חתמה ישראל בשנת 1991.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

34. לגבי העותר 3 והעותר 4, טוענים העותרים כי מוקנית להם הזכות לחיי משפחה, נוכח העובדה ששנותיהן (שהן אחיות) קיבלו מעמד של תושבות קבע בישראל מכוח הכרה באביהן כסייען מוכר. הנשים אינן יכולות לשוב לשטחי הרשות בשל סכנת החיים הצפויה להן שם בגין שיתוף הפעולה של אביהן. משמע, קביעה שתכריח את העותר 3 והעותר 4 לשוב לשטחי הרשות, תוביל להפרדתם ממשפחותיהם, קרי מנשותיהם ומילדיהם.

טענות המשיבים

35. לפי המשיבים, דין העתירה להידחות.
36. המשיבים טוענים כי החלטתה של הוועדה היא סבירה, מפורטת ומנומקת, וכי היא ניתנה בהתבסס על נסיבותיהם הפרטניות של העותרים והתשתית הראייתית אשר הונחה בפניה. לא נפל בה כל פגם ובפרט לא כזה היורד לשורשם של דברים ומחייב את התערבותו של בית המשפט. עיון בהחלטת הוועדה מלמד כי מדובר בהחלטה מפורטת ומנומקת, במסגרתה מוצג ומפורט באריכות כלל המידע (הגלוי) שעמד בפני הוועדה בעניינם של העותרים, כפי שהתקבל מהגורמים השונים – שירות הביטחון הכללי, משטרת ישראל והמנהל האזרחי איו"ש. בנוסף מצוין מפורשות כי קיים מידע נוסף וחסוי אשר נמסר לוועדה מגורמי הביטחון. משכך, אין כל בסיס לטענות העותרים בדבר העדר-הנמקה או חוסר התייחסות לטענות המוצגות בבקשתם.
37. נוכח העבר הפלילי המשמעותי של חלק מהעותרים, הכולל עבירות אלימות (שוד מזוין, חבלה כשהעבריין מזוין, החזקת סכין), החזקת אמצעים, רכוש וסמים, ובעקבות היעדר אינדיקציה למאויימותו של מי מבין העותרים בשטחי הרשות הפלסטינית, סבורים המשיבים כי החלטתה של הוועדה נטועה היטב בתוך מתחם הסבירות, ולאור זאת אין הצדקה להתערבות שיפוטית בה.
38. המשיבים מדגישים כי היתרי השהייה הניתנים על ידי הוועדה הם זמניים בלבד, וזאת במטרה לאפשר לוועדה ולגורמי הביטחון לשוב ולבדוק את נחיצות הענקתם בכל פרק זמן מסוים. לאור טיבם זה של ההיתרים, הרי שאף שבעבר הוכר פונה כלשהו כמאויים וניתנו לו היתרי שהייה זמניים מאת הוועדה – אין בכך כדי להבטיח הענקת היתרים באופן אוטומטי ונמשך, במקרים בהם לא נמצאה כל אינדיקציה למאויימות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

39. המשיבים טוענים כי העותרים לא עמדו בנטל המוטל עליהם להוכיח קיומה של מאויימות על רקע חשדות לשיתוף פעולה עם גורמים ישראלים, כפי שנדרש לצורך קבלת היתר שהייה זמני מאת הוועדה. להיפך, העותרת אף טענה מפורשות בשימוע שנערך לה כי הגיעה לישראל בעקבות רצון לאיחוד משפחתה עם העותר. כך או כך, טענת המאויימות על רקע שיתוף פעולה עם גורמים ישראלים מתמקדת בעותר ובו בלבד, כאשר העותרים 2-6 אינם מציגים טענה כלשהי לכך שנשקפת להם עצמם סכנת חיים בשטחי הרשות על רקע חשדות לשיתוף פעולה עם גורמים ישראלים. יתר על כן, בקשת העותרים 2-6 להכרה בהם כמאויימים נסמכת על טענות קולקטיביות, המבוססות על טענת העותר למאויימותו. בכך בקשתם סותרת את טיבה וטבעה של טענת המאויימות, שהיא טענה פרטנית ואינדיבידואלית, כאשר אף אין די בסייענות של קרוב משפחה.
40. יתרה מכך, המשיבים טוענים כי אופן התנהלותם ופעולותיהם של העותרים אינם עולים בקנה אחד עם אלו של אדם הטוען לקיומה של סכנת הנשקפת לחייו. העותרים נתנו ראיונות חוזרים ונשנים בפנים גלויות לסרטים ולתכניות טלוויזיה, בהם גוללו את טענתם לשיתוף פעולה עם גורמים ישראלים. זוהי אינה דרך פעולה סבירה של אדם הטוען לקיומה של סכנת חיים ממשית עבורו. לכן, נראה כי כל תכליתם של ראיונות אלו היא לכונן מאויימות על ידי העותרים עצמם, באופן מלאכותי ובחוסר ניקיון כפיים. העותרים עצמם הם שיצרו את המאויימות הנטענת, תוך שפעלו להרע את מצבם באופן יזום ומכוון. על כך יש להוסיף את הפער העשוי להתקיים בין תגובות הנכתבות ברשתות החברתיות לבין מימושן במציאות. בניגוד לעותרים המתבססים על תגובות ושיתופים, החלטת הוועדה מבוססת על בדיקות של גורמי הביטחון ביחס לאינדיקציות ממשיות.
41. המשיבים מוסיפים כי בעת צילום הכתבה, בחודש ....., כל שהיה ברשות העותרים 1, 2 ו-6 הוא היתר זמני לצרכי התארגנות ליציאתם מישראל בלבד. באותה עת ידעו שעליהם לצאת מישראל, אך המשיכו לחשוף עצמם ואת סיפורם הנטען בפנים גלויות. מכך ניכר שהעותרים עשו כל שביכולתם על מנת לייצר חשדות כלפיהם ולהרע את מצבם באופן פעיל ומכוון.
42. לפי המשיבים, העותר וכן העותר 3 והעותר 4 היו ועודם מעורבים בפעילות פלילית משמעותית, כאשר מעורבות בפלילים מהווה נתון משמעותי במסגרת ההחלטה על המשך שהייתם בישראל. עברם הפלילי של עותרים אלה מלמד כי הם מהווים סכנה לשלום הציבור בישראל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

43. המשיבים מוסיפים וטוענים כי טענות העותרים לפיהן יש להשוות את עניינם למבקשי מקלט מדיני וכן לבחון את עניינם לאור אמנות בינלאומיות שונות אינן בעלות נפקות לענייננו, בו מדובר בבקשה שהוגשה לקבלת היתר שהייה זמני מוועדת המאויימים בלבד. לגבי הזכות לחיי משפחה, טוענים העותרים שמדובר בזכות יחסית וכי לעותרים אין זכות קנויה לשהייה בארץ או לקבלת מעמד במסגרתה.

דיון והכרעה

44. לאחר עיון בטענות הצדדים, בכתב ובעל פה, וכן לאחר עיון במעמד צד אחד בחומר חסוי, הן של שירות הבטחון הכללי והן של משטרת ישראל, באתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להתקבל.

45. בראשית הדברים יש לחזור על ההבחנה בין "המנהלה הביטחונית לסיוע" לבין ועדת המאויימים. מנהלת הסיוע היא יחידה בשירות הביטחון הכללי, אשר הוקמה בהחלטת ממשלה מיום 12.1.1994, האחראית על טיפול ושיקום סייענים של זרועות הביטחון הפועלים בשטחים. לעומתה, ועדת המאויימים פועלת במסגרת תיאום הפעולות בשטחים ומוסמכת לדון בפניותיהם של אלה שאינם עונים על אמות המידה של מנהלת הסיוע להכרה כסייענים, אך טוענים לאיום על חייהם עקב שיתוף הפעולה עם ישראל או בשל חשד לשיתוף פעולה כאמור. הוועדה בוחנת את שאלת הסיכון לחייהם כתוצאה מהרחקתם משטח מדינת ישראל אל שטחי הרשות הפלסטינית (ראו: בג"ץ 3734/14 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל, פס' יג-יד (פורסם בנבו, 17.11.2015) (להלן: "בג"ץ 3734/14"). על טיבה של ועדת המאויימים עמד בית המשפט העליון בעבר. השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין הבהיר את תפקיד הוועדה ואת מקומה בתוך מערך הכוחות של הענקת אשרות השהייה בישראל:

"ועדת המאויימים – שאינה גוף סטטוטורי – הוקמה, בדומה במובן המהותי לוועדה ההומניטרית [...] להוות גורם מקצועי המצויד בכלים לחוות דעה בדבר איום ממשי המופנה אל תושב פלוני של הרשות הפלסטינית, כדי להעניק לו אשרה כדי למנוע סכנה לחייו. [...] הוועדה קמה כוועדה מייעצת, כדי שעניינם האנושי של מי ששיתפו פעולה בדרגה נמוכה יחסית ולא כ"סייענים מוכרים", שהם בטיפול שב"כ, לא "יפול בין הכיסאות". ועדה זו פועלת למעלה מעשור, והיא מספקת את התשתית העובדתית והמקצועית המחויבת על פי כללי המשפט המינהלי כדי לקבל החלטה בשאלה האם נשקפת לתושב האזור סכנה הנובעת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

מהיותו מי שסייע למדינת ישראל, או מי שכדברי סעיף 3 לחוק הוראת השעה "מזדהה עם מדינת ישראל ויעדיה וכי הוא או בן משפחתו פעלו פעולה של ממש לקידום הבטחון...". אכן, בשונה מן הועדה ההומניטרית עצמה, שקמה מכוח חוק הוראת השעה על בסיס סטוטורי כאמור, קמה ועדת המאויימים בכורח המציאות והנסיבות. אך בדומה לחברתה הועדה ההומניטרית עסקינן בגורם מקצועי, האוסף את כל המידע הרלבנטי לקבלת ההחלטה בדבר היתרי שהיה" (בג"ץ 9482/11 פלוני נ' שר הפנים, פס' לה (פורסם בנבו, 7.1.2013) (להלן: "בג"ץ 9482/11"). ראו גם: בג"ץ 203/11 פלוני נ' ועדת המאויימים (פורסם בנבו, 9.10.2011).

46. ועדת המאויימים היא גורם מייעץ וממליץ, שתפקידו לספק "[...] את התשתית העובדתית והמקצועית המחויבת על פי כללי המשפט המינהלי כדי לקבל החלטה בשאלה האם נשקפת לתושב האזור סכנה הנובעת מהיותו מי שסייע למדינת ישראל [...]" (בג"ץ 9482/11, פסקה לה; ראו גם בג"ץ 3232/08 פלוני נ' שירות הביטחון הכללי, פסקה 4 (23.6.2008); בג"ץ 1364/13 פלוני נ' שר הפנים, פסקה יג (5.2.2015)). חשוב עם זאת להדגיש כי הוועדה אמורה להושיט סעד גם למי שלא שיתף בפועל פעולה עם גורמי הבטחון, ובלבד שהוא נחשד ככזה בשטחי הרשות (גם אם מדובר בחשדות שאינם מוצדקים). ההסתמכות על ממצאיה, המלצותיה ומסקנותיה של ועדת המאויימים נתונה לשיקול דעתו של יו"ר הוועדה. הוא ורק הוא הגורם המחליט בנוגע למתן היתרי שהייה בישראל על רקע של מאויימות, משום שהוא צלה אליו סמכותו של מפקד כוחות צבא ההגנה לישראל ביהודה והשומרון, הלא הוא מפקד האזור, ליתן היתרי שהייה בישראל לתושבי האזור (במאמר מוסגר נציין כי סמכותו של מפקד האזור לעשות כן מעוגנת בס' 3 לחוק). הסמכות ליתן היתרי שהייה כאמור נותרת איפוא בתוך המערכת הצבאית.

47. יו"ר הוועדה הוא קצין בכיר בצה"ל האחראי על עבודת המת"קים. הוא הגורם הצבאי האמון על עבודת מפקדות התיאום הפועלות מטעמו של מפקד האזור. ליו"ר הוועדה תפקיד דואלי- מחד, הוא מפקד בצה"ל האחראי על עבודת המת"קים, ומאידך, הוא מכהן כיו"ר הועדה המקצועית המרכזת את איסוף המידע ועיבודו. לפי שיקול דעתו, בתום הדיון בוועדה המייעצת, הוא רשאי להפעיל סמכות ולהורות להתיר למבקש מסויים לשהות בישראל (בג"ץ 9482/11, פס' לה- לח; ראו גם: בג"ץ 2608/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' ח (פורסם בנבו, 25.7.2013) (להלן: "בג"ץ 2608/13"); בג"ץ 3232/08 פלוני נ' שירות הביטחון הכללי (פורסם בנבו, 23.6.2008); בג"ץ 5026/13 פלוני נ' שר הפנים, פס' 12 (פורסם בנבו, 10.6.2015)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

48. אמות המידה להתערבות בהחלטותיה של ועדת המאויימים הן מצומצמות. אין חולק כי הוועדה היא הגורם המקצועי המוסמך לבחון את שאלת האיום על חיי העותר, ומוענק לה שיקול דעת רחב. החלטות הוועדה יסודן בשיקולי מומחיות מקצועית, ומשלא נמצאה חריגה ממתחם הסבירות לא ייטה בית המשפט להתערב בהחלטותיה (בג"ץ 3734/14; בג"ץ 4857/07 סדה נ' משטרת ישראל (פורסם בנבו, 8.10.2007); בג"ץ 7008/07 פלוני נ' משרד ראש הממשלה, מנהלת השיקום (פורסם בנבו, 9.6.2009)). הוועדה מרכזת את המידע המגיע מגורמי הביטחון האכיפה וגופי המודיעין, מעבדת אותו ומעריכה אותו לפי שיקול דעתה המקצועי (בג"ץ 9343/11 פלוני נ' ועדת המאויימים (פורסם בנבו, 7.3.2012)). לצד זאת, חשוב להזכיר כי טענות למאויימות הן בגדר דיני נפשות, ולכן יש לבחון אותן בלב פתוח ובנפש חפצה (בג"ץ 6699/16 פלוני נ' משרד הביטחון, פס' 7 (פורסם בנבו, 7.12.2017)).
49. החלטותיה של ועדת המאויימים מתקבלות על בסיס שני קריטריונים עיקריים: הראשון, קיומן של אינדיקציות לסכנה הנשקפת לחייו של המבקש על רקע חשד לשיתוף פעולה עם ישראל. השני, מידת הסיכון הנשקפת לציבור בישראל ולביטחונו כתוצאה משהותו של המבקש בשטחי ישראל:
- "ועדת המאויימים היא אם כן הגוף המוסמך לדון בבקשותיהם של פלסטינים תושבי יהודה שומרון ורצועת עזה, הטוענים כי נשקפת סכנה לחייהם באזור על רקע שיתוף פעולה עם גורמי הביטחון של ישראל או על רקע חשד לשיתוף פעולה שכזה. בוועדה חברים נציגים מטעם גורמי הביטחון, הצבא, המשטרה ומשרד המשפטים. הוועדה בוחנת בקשות המוגשות על-ידי מי אשר טוענים כי הם מאויימים באזור, על בסיס שני קריטריונים מרכזיים: קיומן של אינדיקציות המצביעות על סכנה לחייו של המבקש על רקע חשד לשיתוף פעולה עם ישראל, וסכנה העלולה להישקף, כתוצאה משהייתו של המבקש בתחומי ישראל, לשלום הציבור בישראל ולביטחונו. היתרי השהיה המתחדשים שמוסמכת הוועדה להעניק ניתנים לפני משורת הדין, מטעמים הומניטאריים" (בג"ץ 3322/11 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל, פס' 5 (פורסם בנבו, 18.5.2011) (להלן: "בג"ץ 3322/11"). והשוו: בג"ץ 3734/14.
50. לגבי הקריטריון הראשון, אקדים ואומר כי העותר הצליח להצביע על קיום סכנה ממשית הנשקפת לחייו בשטחי הרשות הפלסטינית על רקע חשד לשיתוף פעולה עם ישראל, ובכך הרים את הנטל המוטל עליו בהליך זה. אכן, כדי להצדיק את התערבות בית המשפט בהחלטות הוועדה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 יש להצביע על "מסה קריטית" של נתונים או ידיעות התומכים בהתערבות שכזו (בג"ץ 2608/13, פס"י ; בג"ץ 5026/13 פלוני נ' שר הפנים, פס"י 13 (פורסם בנבו, 10.6.2015)), אלא שדרישה זו אכן
2 מתקיימת במקרה דנן. פרסום הסרט ובמיוחד הכתבה בקרב פורומים פלסטיניים נרחבים,
3 וביניהם עמודי פייסבוק פופולריים ואתרי חדשות, הוביל לתפוצה רחבה של דמות העותר וזהותו.
4 גם אם לא נייחס משקל רב להתלהמות הרגילה של מגיבים ברשתות החברתיות, דעת לנבון נקל
5 כי ישנו אנטגוניזם רב ביחס לעותר בקרב אוכלוסייה פלסטינית נרחבת, וכי רבים הם המבקשים
6 את רעתו בשטחי הרשות. שכל ישר מורה כי סרט וכתבה שהופצו בתפוצה פלסטינית רחבה אשר
7 בהם מופיע העותר בפנים גלויות, יגיעו גם לעיני חורשי רעתה של מדינת ישראל, השוטמים אף
8 יותר את מי שנחשבים כמבקשי טובתה מקרב תושבי הרשות. המסקנה כי יש לראות בעותר
9 כמאויים אף מתעצמת נוכח רצח אחד מאחיו על ידי ארגון טרור ומגוריהם של אחיו האחרים
10 בישראל נוכח שיתוף הפעולה שלהם עם גורמי הביטחון הישראליים. לפיכך, ישנה סכנה ברורה
11 לחייו של העותר אם יורחק לשטחי הרשות (והשוו: בג"ץ 5007/17 פלוני נ' משרד הביטחון, פס"י
12 21 (פורסם בנבו, 26.3.2018)). סכנה מוחשית ומיידית זו מצדיקה התערבות בהחלטת יו"ר
13 הוועדה, ובשים לב לכך שדומה כי הוועדה והעומד בראשה לא נתנו את המשקל הראוי לפרסומים
14 הפומביים בעניינם של העותרים (ומכל מקום, אין למצוא לכך כל ביטוי בהחלטתו של יו"ר
15 הוועדה). ודוק. נחזור ונזכיר כי השאלה אינה האם העותר אכן שיתף פעולה עם גורמי הבטחון
16 בישראל, אלא האם הוא נתפס בשטחי הרשות הפלסטינית כמשתף פעולה. לכן, הגם ששיתוף
17 הפעולה של העותר עם גורמי הבטחון היה מזערי, לא משמעותי ונטול חשיבות של ממש, כעולה
18 מן החומר שהוצג בפניי, והוא הסתיים כבר לפני כעשרים וחמש שנה, אין בכך כל רבותא, שכן לא
19 שיתוף הפעולה הוא שמצדיק היתר שהייה, כי אם הסכנה לשלומו של העותר משום שהוא נתפס
20 בשטחי הרשות כמשתף פעולה, בין שאכן שיתף פעולה ובין שלא שיתף פעולה.
21
- 22 51. על פי עמדתו של שירות הבטחון הכללי, אין בידיו אינדיקציות בדבר מאויימות בנוגע לעותר. ברם,
23 העדרן של אינדיקציות כאלה אין פירושו של דבר שבפועל אכן לא קיימת סכנה לחייו של העותר.
24 בסופו של דבר, עסקינן בשכל ישר: מי שמציג עצמו בריש גליי כמשתף פעולה עם ישראל, ועושה
25 כן בזהות גלויה ובפנים חשופות, ולא פעם אחת, אלא בשתי הזדמנויות שונות, הופך מניה וביה
26 לחשוד בשיתוף פעולה שכזה, בין שאכן התקיים שיתוף פעולה ובין שלא התקיים. זאת ועוד, קשה
27 לצפות שיהיו אינדיקציות כאלה ביחס למי שאיננו מתגורר בשטחי הרשות הפלסטינית מזה 25
28 שנה, אך החשש הוא שהרחקתו של העותר לשם, על רקע הפרסומים בעניינו, תעורר דוברים מרבים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

1 ורק אז יעלו אינדיקציות בדבר מאויימות, אלא שהדבר עלול להיות מאוחר מדי מבחינת שלומו
2 של העותר.

3 52. נוכח הדרישה כי המאויימות תהיה על רקע חשד לשיתוף פעולה עם ישראל, אין מקום לקבוע כי
4 לגבי העותרים 2-6 קמה טענת מאויימות בפני עצמם, שהרי אשתו וילדיו של העותר לא שיתפו
5 פעולה עם רשויות הביטחון הישראליות. ברם, מקובלת עליי עמדת העותרים כי בנסיבות המקרה
6 דנן, ומבלי שיהא בכך כדי להשליך על מקרים אחרים, ראוי שבני משפחתו הגרעינית של העותר
7 ירכשו מעמד מסוים מכוח הכרתו של העותר כמאויים, בשים לב לכך שבני המשפחה הגרעינית
8 מתגוררים בישראל שנים ארוכות, והקטינות אף נולדו בישראל. כך למשל, לא מתקבל על הדעת
9 להרחיק מישראל את בנותיו הקטינות של העותר בזמן שהעותר עצמו יהיה רשאי להשאר
10 בישראל, ולא בכדי הוועדה עצמה נתנה בשעתו היתרי שהייה זמניים גם לבני משפחתו של העותר,
11 ולא רק לו עצמו. אכן, "העיקרון המקובל עלינו הוא כי אין בני משפחתו של מי ששימש כסייען
12 זכאים לקבל היתרי שהייה בישראל על רקע איום על חייהם באזור, אלא הדבר נתון לשיקול
13 דעתה של ועדת המאויימים" (בג"ץ 3322/11, פס' 7). לפיכך, עצם היותו של אדם מאויים או סייען
14 איננו מקנה בהכרח לבני משפחתו זכאות לקבל היתרי שהייה או מעמד בישראל (ראו: בג"ץ
15 8619/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 17 (פורסם בנבו, 31.8.2015)), אלא שהכל הוא תלוי נסיבות,
16 ובהחלט ייתכנו מקרים (חריגים אמנם) בהם בני המשפחה הגרעינית של המאויים יזכו אף הם
17 להיתרי שהייה. יצוין בהקשר זה כי בית המשפט הכיר בקיומה של זכות חוקתית לחיי משפחה,
18 הנגזרת מן הזכות לכבוד האדם, אך נקבע כי היקפה של הזכות אינו משתרע כדי מימוש הזכות
19 בישראל דווקא (בג"ץ 466/07 גלאון נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סה(2) 44 (11.1.2012)). על
20 כן, יש ממש בטענת המשיבים לפיה הזכות לחיי משפחה היא זכות יחסית ולא מוחלטת, וכי
21 לעותרים אין כל זכות קנויה לשהייה בישראל או לקבלת מעמד במסגרתה, שכן היקפה אינו
22 משתרע לכדי מימוש בישראל דווקא. ברם, בשעה שהכרנו במאויימות של אדם על רקע חשד
23 לשיתוף פעולה עם ישראל מחד גיסא, והורינו על החזרת בני משפחתו הגרעינית לשטחי הרשות
24 מאידך גיסא, ובהינתן העובדה שבני המשפחה נמצאים יחדיו עם העותר מזה שנים רבות (מאז
25 שנת 2002), וחלקם אף קטינים שנולדו בישראל, גזרנו על המשפחה ועל העותר עצמו סבל רב
26 שראוי להמנע ממנו עד כמה שניתן. לפיכך, יש לאפשר למאויים לחיות יחד עם משפחתו הגרעינית
27 במדינת ישראל, זאת בהתבסס על החשש האמיתי לחייו בשטחי הרשות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

53. זאת ועוד. בדין הישראלי מוכר העיקרון הכללי של "אי החזרה" (Non-Refoulement), שמשמעותו כי מדינת ישראל לא תרחיק אדם למקום שבו נשקפת סכנה לחייו או לחירותו. העיקרון שאין לגרש אדם למדינה שבה נשקפת סכנה לחייו או לחירותו קבוע באמנה הבינלאומית בדבר מעמדם של פליטים משנת 1951, כ"א 65, ובפרוטוקול המתקן משנת 1967, עליהם חתומה מדינת ישראל (להלן: האמנה). כפי שנפסק, הוראות האמנה לא עוגנו על דרך של דבר חקיקה במשפטנו הפנימי. עם זאת אין מחלוקת כי מדינת ישראל מחויבת בהן (ראו: ע"ס 8870/11 גונזלס נ' משרד הפנים, פס' 8 (פורסם בנבו, 25.4.2013)). הגנת "אי החזרה" פורסת כנפיה לא רק על מי שמוכר כפליט, אלא חלה אף אם אינו זכאי למעמד של פליט. הלכה מושרשת של בית המשפט העליון היא כי עיקרון "אי החזרה" נובע אף מהדין הישראלי הפנימי המכיר בערך האדם ובקדושת חייו בהתאם להוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ראו: בג"ץ 7146/12 אדם נ' הכנסת (פורסם בנבו, 16.9.2013); ע"ס 8675/11 טדסה נ' יחידת הטיפול במבקשי מקלט, פס' 8 (פורסם בנבו, 14.5.2012); ע"ס 1440/13 צ'ימה נ' מדינת ישראל, פס' 18-19 (פורסם בנבו, 7.8.2013); ע"ס 2244/12 פלונית נ' משרד הפנים, פס' 18 (פורסם בנבו, 21.08.2012)). יפים לענייננו דבריו של הנשיא א' ברק, הגם שנאמרו בהקשר אחר:

"סמכות הגירוש צריכה להיות מופעלת, ככל סמכות אחרת, במסגרת התכלית המונחת ביסודה. אין מחלוקת כי בהפעלת סמכות הגירוש על-פי חוק הכניסה לישראל יש לקחת בחשבון שיקולים של טובת הציבור בישראל. אין אלה השיקולים היחידים. כבכל מקרה של הפעלת סמכות שלטונית, אף בהפעלה של סמכות הגירוש יש לקחת בחשבון את חייו של הפרט ואת חירותו. מי שנכנס לישראל ושוהה בה שלא כדין אינו זכאי להישאר בישראל, אך הוא זכאי לכך כי חייו לא יהיו בסכנה – לא בישראל ולא בארץ היעד שאליה יגורש. על-כן, אין לגרש אדם מישראל למקום שבו נשקפת סכנה לחייו או לחירותו. כל סמכות שלטונית – לרבות סמכות הגירוש על-פי חוק הכניסה לישראל – צריכה להיות מופעלת על בסיס ההכרה "בערך האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן-חורין..." (סעיף 1 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו). זהו העיקרון הגדול של ה-non refoulment לפיו אין לגרש אדם למקום שבו יועמדו חייו או חירותו בסכנה. עיקרון זה מעוגן בסעיף 33 לאמנת הפליטים. הוא מהווה חלק מהחקיקה הפנימית של מדינות רבות, הקולטות את הוראות האמנה, או המסדירות את הדבר בנפרד. הוא עיקרון כללי, שאינו מוגבל אך ל"פליטים". הוא חל בישראל על כל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 סמכות שלטונית שעניינה גירוש אדם מישראל (בג"ץ 5190/94 אל טאיי נ' שר הפנים, פ"ד
- 2 מט(3) 843, 848-849 (1995) (ההדגשות הוספו, ח.ב.)).
- 3 54. ודוק: "לשם קביעה כי נשקפת סכנה יש צורך בנתונים המוכיחים זאת באופן סביר, והנטל על
- 4 הטוען" (בג"ץ 2608/13, פס' י). האם בענייננו קיימים נתונים המוכיחים באופן סביר כי נשקפת
- 5 סכנה לחיי העותרים בשטחי הרשות? בכל הנוגע לעותר, על שאלה זו יש להשיב, כאמור, בחיוב.
- 6 בנוסף, לכתבה בערוץ ..., אשר זכתה לחשיפה משמעותית, התראיינו לצד העותר גם העותר 3
- 7 והעותר 4 בפנים גלויות. על סמך תפוצת הכתבה סביר יהיה להניח כי גם לחייהם נשקפת סכנה
- 8 בשטחי הרשות (הגם שעברו להתגורר בישראל עוד בהיותם ילדים צעירים וממילא לא ניתן לייחס
- 9 להם באמת ובתמים שיתוף פעולה בטחוני עם המדינה, קשה להניח שחורשי רעתם ידקדקו
- 10 בקטנות מעין אלה). ומה לגבי העותרת ובנותיו הקטניות? בסופו של יום, דומה כי הקשר עם
- 11 העותר ועם משפחתו (קרי אחיו הסייענים), מעמיד גם את אשתו ובנותיו בסכנה בשטחי הרשות,
- 12 גם אם פחותה מזו שבה נתון העותר עצמו. כך, עיקרון אי ההחזרה מורה שלעת הזו אין להשיב
- 13 את העותרים או מי מהם לשטחי הרשות ויש להתיר להם להישאר במדינת ישראל.
- 14 55. טענה כבדת משקל של המשיבים נוגעת ליצירת המאויימות על ידי העותרים עצמם. לדידם של
- 15 המשיבים, אין להכיר במאויימות של העותר נוכח העובדה שהוא זה שיצר אותה במו ידיו,
- 16 כאשר הלך והתראיין לסרט בפנים גלויות. העותר הוסיף חטא על פשע והתראיין כעבור שנים
- 17 מספר גם לכתבה, גם כן בפנים גלויות, ואף בניו עשו כן. כפי שנפסק בענין אחר (עת"מ (מחוזי
- 18 ת"א) 20601-05-19 פלונים נ' משרד ראש הממשלה, פס' 9(ג) (לא פורסם, 2.1.2020), סוגיית
- 19 השתתפות בסרט תוך הזדהות שמית והופעה בפנים גלויות מעלה שאלה לא פשוטה: האם חשיפה
- 20 רצונית תוך הצהרה בדבר שיתוף פעולה (בין אם ההצהרה נכונה ובין אם לאו) מקימה לכשעצמה
- 21 מאויימות? באותו ענין נפסק כי אומנם לאחר השתתפות בסרט שכזה "לא יתקבל העותר 1 בכפר
- 22 מגוריו בפרחים ובהשלכת גריגרי אורז לעברו, אך מבדיקת גורמי המקצוע עלה כי אין סכנת חיים
- 23 על רקע חשד לשיתוף פעולה עם ישראל". ברם, במקרה דנן, יש להסתכל נכוחה על הדברים
- 24 כהווייתם. כאמור לעיל, בפועל קיימת מאויימות על חייו של העותר על רקע חשד לשיתוף פעולה
- 25 עם ישראל. עיקר משקלה של המאויימות אכן מבוסס על פרסום הסרט והכתבה, ונראה שאלמלא
- 26 פרסומם לא היה מקום להכיר בעותר כמאויים. ברם, בבחינת מאויימות של אדם, יש לתת את
- 27 הדגש לחשש הקיים במציאות לחייו. מוקד ההסתכלות הוא על מה שמתרחש בפועל, ולא על
- 28 הסיבות שהביאו למצב הנתון. בחינת המאויימות בעניינים כגון דא אינה מתמקדת בגורמים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 למאויימות או בזהותם של יוצריה. מאויימות היא סכנה לחייו של אדם על רקע חשד לשיתוף
2 פעולה שלו עם ישראל, בין שהיא צמחה באופן אורגני ובין באופן מלאכותי, בין שנוצרה על ידי
3 הרשות הפלסטינית או ארגוני הטרור השונים, ובין שנוצרה על ידי המאויים עצמו.
- 4 56. לא נעלם מעיני החשש המוצדק של המשיבים כי דרך התנהלותו של העותר יכולה לשמש השראה
5 עבור אנשים נוספים אשר ינסו לייצר בעצמם את המאויימות ולהרע את מצבם בשטחי הרשות
6 באופן פעיל ומכוון. אכן, יש להקפיד כמובן ולוודא כי הבקשה או העתירה לא הוגשו תוך העדר
7 ניקיון כפיים או חוסר תום לב. כך, ברי כי מבקש השווה בישראל תקופה קצרה באופן לא חוקי,
8 ואשר במהלכה הוא אף רץ להיחשף כמשתף פעולה בערוצי התקשורת, לא יוכל להיחשב כמאויים
9 רק עקב הפרסום. מצב שכזה אכן מעיד על העדר ניקיון כפיים וחוסר תום לב משווע, במסגרתו
10 אכן יצר אותו מבקש את האיום באופן יזום ומכוון. לעומת זאת, בעניינינו התראינו העותרים
11 לסרט ולכתבה לאחר שכבר שהו שנים רבות בישראל ולאחר שהעותר קיבל אישורי שהייה זמניים
12 בה עקב המאויימות שלו, כך שניתן להניח לטובתו כי לפחות בעת הפרסום הראשון הוא לא העלה
13 על דעתו אפשרות כי יידרש לחזור לשטחי הרשות, ולכן הרשה לעצמו לנהוג כפי שנהג. איני קובע
14 מסמרות בנדון, אך נראה כי לשם קבלתה או פסילתה של טענת מאויימות "מלאכותית", קרי, כזו
15 שהתגבשה בעיקר על ידי המאויים עצמו, יש להתחשב במכלול נסיבות המקרה כדוגמת: עוצמת
16 האינדיקציות לסכנה לחייו של המאויים; משך שהייתו של המאויים בישראל; קבלתם של היתרי
17 שהייה בישראל בעבר או דחיית בקשות להיתרים כאלה; מידת ה"אשם" וחוסר תום הלב של
18 המאויים ביצירת המאויימות; מידת המלאכותיות של יצירת המאויימות וכולי. מדובר ברשימה
19 פתוחה שכל שיקול רלוונטי ראוי שיישקל במסגרתה, וכל מקרה צריך שייבחן לגופו ולפי נסיבותיו
20 הפרטניות.
- 21 57. אכן, העובדה שהעותר, העותר 3 והעותר 4 התראינו לכתבה בעת שכל שהיה ברשותם הוא היתר
22 זמני לצרכי התארגנות ליציאתם מישראל, מעוררת תמיהה וחשש כבד לחוסר תום לב מצידם.
23 ברם, בעניינינו אין בחשש זה כדי להכריע את הכף נגדם, נוכח הסבירות הגבוהה לקיומה של
24 מאויימות כאמור, הזמן הרב ששוהים העותרים בישראל, קבלת ההיתרים הזמניים בעבר
25 והעובדה ששמו ופניו של העותר כבר פורסמו ממילא עוד לפני הכתבה במסגרת הסרט האמור,
26 ולכן הכתבה לא בהכרח שינתה באופן מהותי את מצב המאויימות של העותר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

58. עתה יש להידרש לקריטריון השני אותו בוחנת ועדת המאויימים - מידת הסיכון הנשקפת לציבור
בישראל ולביטחוננו כתוצאה משהותו של המאויים בשטחי ישראל. כבר נקבע כי במסגרת בחינת
מידת המסוכנות של מבקש ההיתר יינתן משקל רב לעברו הפלילי:
- "המעורבות בפלילים של מבקשי היתר שהייה בישראל הינה נתון משמעותי במכלול כגון
זה שלפנינו מכיוון שהיא משליכה על הסכנה הנשקפת לשלום הציבור בישראל משהייתו
של מבקש ההיתר בארץ" (בג"ץ 9357/10 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל, פס' 13 לפסק דינו
של השופט (כתוארו אז) ח' מלצר (פורסם בנבו, 7.3.2012)).
- וכן:
- "... טעם אחרון זה-המעורבות בפלילים – יש בו חשיבות רבה. לא יתכן כי אדם יאחז במקל
בשני קצותיו. מחד גיסא יבקש לחיות בישראל ומאידך גיסא יפגע בבטחון הציבור בה על-
ידי מעורבות בפלילים. תרתי דסתרי הם, שאין להלמס" (בג"ץ 11090/07 פלוני נ' שר
הבטחון, פס' ד לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (פורסם בנבו, 6.4.2008)
והשוו: בג"ץ 1364/13 פלוני נ' שר הפנים, פס' טז (פורסם בנבו, 5.2.2015)).
59. עיינתי ברישומים הפלילים, בתיקי המב"ד ובידיעות המודיעיניות החסויות בכל הנוגע לעניינים של
העותר ובניו. לית מאן דפליג כי הגברים שבמשפחה היו מעורבים בפעילות פלילית לאורך השנים,
העותר 3 והעותר 4 יותר, והעותר פחות, גם אם לא תמיד הדבר הבשיל לכדי הגשת כתבי אישום.
העותר הורשע בשנת 2008 בגין תקיפת אשתו, ובשנת 2010 בגין החזקה ושימוש בסמים לצריכה
עצמית. העותר 3 הורשע ביום 10.1.2019 במסגרת הסדר טיעון בעבירת איומים ונגזר עליו מאסר
בפועל של שמונה חודשים. ביום 12.9.2012 הוא הורשע בעבירת שוד מזוין ונגזר עליו מאסר בפועל
של ארבעה עשר חודשים. כמו כן, הוא הורשע בבית המשפט לנוער חמש פעמים בין השנים 2010-
2007. פעמיים נגזר עליו עונש מאסר בפועל. העותר 4 הורשע ביום 10.1.2019 במסגרת הסדר טיעון
בעבירות חבלה כשהעבריין מזוין והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין ונגזר עליו מאסר בפועל של
ארבעה-עשר חודשים. בנוסף, הוא הורשע ביום 10.3.2013 בבית המשפט לנוער ונגזר עליו מאסר
בפועל של ארבעה חודשים. יובהר עם זאת, ויש לכך חשיבות רבה, כי אין במידע הפלילי
והמודיעיני הנוגע לעותרים חשדות הקשורים לנושאי ביטחון, והמסוכנות במקרה דנן היא פלילית
בלבד ולא ביטחונית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 19-09-17613 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

60. ניכר שעברו הפלילי של העותר הוא ישן ולא משמעותי. אין בעבר זה כדי לפסול את זכאותו להיתר שהייה בגין מאויימות או לעורר חשש לשלום הציבור בישראל, מה גם שעוצמת המאויימות ביחס אליו היא גבוהה במיוחד. לעומת זאת, עברם הפלילי של שני הבנים, העותר 3 והעותר 4, הוא חמור יותר ועדכני יותר, וכולל אף מידע מודיעיני מכביד. זאת ועוד, מידת המאויימות ביחס אליהם נמוכה בהרבה מזו של העותר, שהרי הם עצמם לא היו חשודים בשיתוף פעולה על רקע בטחוני מפאת גילם הצעיר בעת שעברו להתגורר בישראל. יחד עם זאת, וחרף העבר הפלילי הבלתי מבוטל, יש ליתן לשניהם הזדמנות נוספת ואולי אחרונה לשכנע כי פניהם קדימה, לעבר עתיד נורמטיבי ושומר חוק. עותרים אלה הם היום אנשי משפחה. לעותר 3 אישה וילד ולעותר 4 אישה בהיריון. לדבריהם, הם מעוניינים בשיקום חייהם וחוששים לחייהם, לשלמות גופם ולחירותם בשטחי הרשות הפלסטינית. רצונם זה ראוי הוא, ואין לסגור דלת בפני החפצים לשוב מדרכם הרעה בבחינת: "וְרָשָׁעַת הָרָשָׁע לֹא יִקְשָׁל בָּהּ בַּיּוֹם שׁוּבוֹ מִרְשָׁעוֹ" (יחזקאל, ל"ג, י"ב).
61. מכל מקום, אין לקבל מצב בו יינתנו לעותר, לעותר 3 ולעותר 4 היתרי שהייה בישראל, ולאחר מכן הם ישובו לדרכיהם הרעות המסכנות את שלום הציבור. הדברים אמורים במיוחד בעותר 3 והעותר 4, שמידת המאויימות ביחס אליהם נמוכה בהרבה מזו של העותר ושעברם הפלילי המכביד הוא עדכני, למרבה הצער. לפיכך, בעניינם של שלושת עותרים אלה, היתר השהייה הזמני יינתן בכפוף לכך שלא יהיו מעורבים מכאן ואילך בביצוע עבירות מסוג פשע או עבירות של אלימות ופגיעה ברכוש, ואם יעשו כן, ובכפוף לקיומן של ראיות מנהליות משכנעות המעידות על פעילות פלילית שכזו (ולעניין זה אין הכרח להסתמך דווקא על הרשעות בדין ואפילו לא על הגשת כתבי אישום), ניתן יהיה לבטל לאלתר את היתרי השהייה שלהם, על כל המשתמע מכך (ראו: בג"ץ 7049/17 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.10.2018); בג"ץ 1809/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.5.2017)). יובהר כי העותר 3 והעותר 4 הם בגירים העומדים ברשות עצמם, ולכן גורל היתרי השהייה שלהם אינו מותנה בזה של העותר, וניתן יהיה לבטלם גם אם היתר השהייה של העותר יוותר על כנו. בנוגע להיתרי השהייה של העותרת והקטינות (רעייתו ובנותיו של העותר), הרי שאלה יעמדו בעינם כל זמן שהיתר השהייה של העותר יעמוד בעינו.
62. נוכח התוצאה אליה הגעתי, אין צורך להדרש לטענות העותרים בדבר העדר הנמקה של החלטת הוועדה או בדבר אי התייחסותה לטענות שהעלו בפניה העותרים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 17613-09-19 פלוני ואח' נ' ועדת המאויימים ואח'

04 יוני 2020

- 1 63. סוף דבר, מכל הטעמים שפורטו לעיל, העתירה מתקבלת. החלטת ועדת המאויימים מיום
- 2 5.2.2019 מבוטלת ויינתנו לעותרים היתרי שהייה מותנים כאמור לעיל, שיעמדו בתוקף למשך
- 3 חמש שנים. בתום תקופה זו (וככל שההיתרים לא יבוטלו קודם לכן) יובא עניינם של העותרים
- 4 מחדש בפני הוועדה, שתכריע בדבר כחוכמתה.
- 5 64. בנסיבות הענין, אין צו להוצאות.
- 6 65. פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים. החומר החסוי יוחזר למשטרת ישראל
- 7 בתיאום עם מזכירות בית המשפט.
- 8 66. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.
- 9
- 10
- 11 ניתן היום, י"ב סיוון תש"פ, 04 יוני 2020, בהעדר הצדדים.
- 12
- 13
- 14 חגי ברנר, שופט, סגן נשיא